

Основи психосоматики

Короткий зміст лекцій

Лекція 1.

Загальна характеристика психосоматики та становлення основних ідей

Психосоматика як напрям у медицині та психології. Історичні витoki психосоматичної медицини: проблеми зв'язку тіла та душі. Донауковий та античний погляди. Психоаналітичні засади у формуванні психосоматики. Конверсійна теорія З. Фрейда. Модель вегетативних неврозів та векторна теорія Ф. Александера. Психосоматичні медицина А. Данбар. Модель захисту Мітчерлиха. Психосоматика як результат: порушення об'єктних стосунків, втрати об'єкта, дисфункція сімейних систем. Его-психологія Х. Кохута. Концепція десоматизації М. Шура. Аналітична психологія: К. Юнг. Тілесно-орієнтована психологія: В. Райх. Неофрейдисти: К. Хорні, А. Адлер та інші.

Лекція 2.

Загальна характеристика психосоматики та становлення основних ідей (продовження)

Психофізіологічні концепції: ідеї І.М. Сеченова, Г. Сельє. Психосоматичні захворювання в межах гуманістичних концепцій: К. Роджерс, А. Маслоу. Транзактний аналіз Е. Берна. Біхевіористичний підхід. Когнітивистський підхід. Концепція алекситимії П. Сіфеноса. Теорія Я. Морено. Концепція Г. Аммона.

Лекція 3.

Психодіагностика в психосоматиці

Психодіагностика як продукт аналізу соматичних проблем: психодинамічний та інші підходи. Основні підходи та принципи психологічної діагностики психосоматичних хворих. Методи діагностики у психосоматиці: структуроване інтерв'ю (бесіда), психологічне тестування (опитувальники). Анамнез в психосоматиці. Психодіагностичні методики: Торонтська алекситимічна шкала; Опитувальник Бека; САН; Спілберга-Ханіна; Опитувальник Сердюка для вивчення самооцінки соціальної значимості хвороби; Методика незакінчених речень Сакса - Сіднея, модифікована для психосоматичних хворих та інші. Психосоматичні захворювання в класифікаторах хвороб: МКХ-10, DSM IV,V.

Змістовий модуль 2. Психосоматичні захворювання окремих органів та систем

Лекція 4.

Психосоматичні захворювання серцево-судинної системи та кровотвірної систем

Есенціальна гіпертонія, гіпотонія. Ішемічна хвороба серця. Перикардіт. Кардіофобічний невроз і порушення серцевого ритму. Інфаркт міокарда. Вроджені вади серця. Ревматизм. Варикоз. Тромбофлебіт. Інсульт. Лейкоз. Мігрень та головний біль напруження. Картина особистості при захворюваннях серцево-судинної системи.

Лекція 5.

Психологічний аналіз захворювань шлунково-кишкового тракту та харчової поведінки

Нервова анорексія та булімія – психосоматичний аспект. Ожиріння. Панкреатит. Хронічний гастрит. Виразка шлунку і дванадцятипалої кишки. Закріпи та емоційна діарея. Аліментарний закріп. Гіподинамічний закріп. Симптоматичний закріп. Неврогенний закріп. Геморой. «Синдром подразненого кішківника». Виразковий коліт та хвороба Крона. Порушення ковтання. Захворювання печінки та жовчного міхура. Холецистит. Цироз печінки. Жовчнокам'яна хвороба. Особливості особистості з захворюваннями шлунково-кишкового тракту.

Лекція 6.

Психологічний аналіз захворювань дихальної системи

Бронхіальна астма. Синдром гіпервентиляції. Застуди. Запалення дихальних шляхів. Портрет особистості, що має психосоматичне захворювання дихальної системи.

Лекція 7.

Психологічний аналіз хвороб шкіри та опорно-рухового апарату

Кропивниця. Нейродерміт. Псоріаз. Алергія. Психосоматичні аспекти захворювань шкіри та особливості особистості хворого. Ревматичні порушення м'яких тканин, остеохондроз і ревматоїдний артрит. Сколіоз. Захворювання зубів. Пародонтоз. Нещасні випадки. Картина особистості при захворюваннях опорно-рухової системи.

Лекція 8.

Психологічний аналіз захворювань сечостатевої системи

Порушення менструального циклу, безпліддя та психосоматичні аспекти гетерологічного і екстракорпорального запліднення. Предменструальний синдром. Психосоматичні захворювання, пов'язані з репродуктивною функцією жінки. Патологія вагітності. Онкологія молочної залози та матки. Картина особистості при психосоматичних гінекологічних хворобах. Психосоматичні розлади статевої функції чоловіка. Простатит. Картина особистості при функціональних сексуальних розладах. Сечокам'яна хвороба. Запалення нирок та сечового міхура. Нефрит. Пієлонефрит.

Лекція 9.

Психологічний аналіз розладів ендокринної та імунної систем

Гіпо та гіпертиреоз. Діабет. Онкологічні захворювання. Доброякісні та злоякісні пухлини.

Лекція 10.

Психотерапія психосоматичних хворих

Специфіка психологічної роботи із психосоматичними пацієнтами. Особливості психотерапії при окремих психосоматичних захворюваннях. Сугестивна психотерапія. Методи і техніка гіпнотизування Самонавіювання. Психосинтез. Терапія, сфокусована на вирішенні. Позитивна психотерапія. Гештальт-терапія. Когнітивно-поведінкова психотерапія. Символдрама. Транзактний аналізкі. Арт-терапія. Танатотерапія. Креативна візуалізація.

Психодрама. Танцювально-рухова терапія. Тілесно-орієнтована психотерапія.
Сімейна психотерапія. НЛП.